

36 СУ “Максим Горки”

гр. София; ул. “Пирински проход” №35;
тел. 02 858 61 48 /канцелария/; 02 858 61 49 /директор/;
факс: 02 858 61 49, e-mail: soy_36@abv.bg , www.36 SOU.com

Правилник за дейността на 36 СУ „Максим Горки“

2016 / 2017 учебна година

Глава първа

Общи разпоредби

I. Раздел

Предмет на Правилника

Чл.1. Този правилник урежда обществените отношения, свързани с осигуряване на правото на училищно образование, както и устройството, функциите, организацията, управлението и финансирането на 36 СУ „Максим Горки“ (чл. 1).

Чл.2. Участниците в образователния процес са учениците, учителите, зам. директорите, другите педагогически специалисти, както и родителите. Те си партнират с общините и с други заинтересовани страни (чл. 2).

II. Раздел

Общи положения

Чл.3. Настоящият правилник се основава на Закона за предучилищното и училищното образование (ЗПУО) и действащите нормативни документи в образованието към 01.08.2016 г.

Чл.4. 36 СУ „М. Горки“ е общинско училище (чл. 36).

Чл.5. Според вида на подготовката е неспециализирано (чл. 37).

Чл.6. Според етапа или степента на образование е средно (чл. 38).

Чл.7. 36 СУ „М. Горки“ е с дневна форма на обучение (чл. 42).

Чл.8. 36 СУ „М. Горки“ е юридическо лице (чл. 29 ал. 1).

III. Раздел

Принципи в системата на училищното образование (чл. 3)

Чл.9. Осигуряване правото на училищно образование.

Чл.10. Ориентираност към интереса и мотивацията на ученика и способността му да прилага усвоените компетентности на практика.

Чл.11. Равен достъп до образование.

Чл.12. Равнопоставеност и недопускане на дискриминация.

Чл.13. Запазване и развитие на българската образователна традиция.

Чл.14. Хуманизъм и толерантност.

Чл.15. Иновативност и ефективност в педагогическите практики и организацията на образователния процес.

Чл.16. Прозрачност и предвидимост.

Чл.17. Автономия за провеждане на образователни политики, самоуправление и децентрализация

Чл.18. Ангажираност между заинтересованите страни и диалог между тях по въпросите на образованието.

IV. Раздел

Цели на училищното образование (чл. 5)

Чл.19. Интелектуално, емоционално, социално, духовно-нравствено и физическо развитие и подкрепа на всеки ученик в съответствие с възрастта, потребностите, способностите и интересите му.

Чл.20. Съхраняване и утвърждаване на българската национална идентичност.

Чл.21. Придобиване на компетентности за успешна личностна реализация и активна гражданска позиция.

Чл.22. Откриване на заложите и способностите на всеки ученик и насърчаване на развитието му.

Чл.23. Мотивация за учене и прилагане принципите на демокрацията с отговорно гражданско участие.

Чл.24. Формиране на толерантност и уважение към етническата, националната, културната, езиковата и религиозната идентичност на всеки.

Чл.25. Формиране на толерантност и уважение към правата на учениците със СОП.

Чл.26. Познаване на националните, европейските и световните културни ценности и традиции и придобиване на компетентност за разбиране на техните взаимовръзки.

V. Раздел

Право на образование. Задължително училищно образование

Чл.27. Училищното образование е задължително до навършване на 16 – годишна възраст и започва от учебната година, която е с начало в годината на навършване на 7-годишна възраст на детето. (чл.8)

Може да започне при навършване на 6-годишна възраст по преценка на родителя и при готовност за училище, определени от държавния образователен стандарт за предучилищно образование. Може да се отложи с една учебна година, когато здравословното състояние на детето не позволява постъпването в I клас, установено по ред, определен в ДОС за предучилищно образование.

Чл.28. Училищното образование в 36 СУ е безплатно и след задължителната училищна възраст за: (чл. 9):

- български граждани;
- граждани от друга държава членка;
- граждани от трети държави, описани в чл. 9 ал. 2 т. 3 на Закона за предучилищно и училищно образование.

Чл.29. Училищното образование в 36 СУ е светско. Не се допуска налагането на идеологически и/или религиозни доктрини. (чл.11)

Чл.30. Официалният език в системата на училищното образование в 36 СУ „М. Горки“ е българският. (чл. 13 ал. 1)

VI. Раздел

Държавни образователни стандарти (ДОС)

Чл.31. ДОС са съвкупност от задължителни изисквания за резултатите в системата на училищното образование, както и за условията и процесите за тяхното постигане. В 36 СУ „М. Горки“ се прилагат ДОС, изброени в чл. 22 ал. 2 на ЗПУО.

Чл.32. 36 СУ „М.Горки“ прилага съответните наредби на различните институции за постигане на резултати по съответните ДОС, изброени в чл. 22 от ал. 3 до ал. 10.

Глава втора

Училищно образование

I. Раздел

Видове училищно образование. Степени, етапи и видове училищно образование.

Чл.33. Според степента училищното образование в 36 СУ е средно (чл. 73).

Чл.34. Обучението за придобиване на основно образование се осъществява от I до VII клас включително в два етапа:

- начален – от I до IV клас включително;
- прогимназиален – от V до VII клас включително.

Чл.35. Обучението за придобиване на средно образование се осъществява от VIII до XII клас включително в два етапа:

- първи гимназиален – от VIII до X клас включително;
- втори гимназиален – от XI до XII клас включително.

Чл.36. Според подготовката училищното образование в 36 СУ е общо в основната степен и профилирано в средната степен (чл. 74).

Ц. Раздел

Училищна подготовка – същност и съдържание

Чл.37. Училищната подготовка е съвкупност от компетентности – знания, умения и отношения, необходими за преминаване на ученика в следващ клас, етап и/или степен на образование и свързани с постигане на целите на училищното образование (чл. 75 ал. 1).

Чл.38. Според съдържанието си училищната подготовка в 36 СУ е общообразователна в основната степен и профилирана в средната степен.

Чл.39. Общообразователната подготовка обхваща ключовите компетентности, описани в чл. 77 ал. 1, 2 и 3 от ЗПУО. Учениците се обучават по учебни програми по всеки общообразователен учебен предмет за всеки клас, утвърдени от министъра на образованието и науката.

Чл.40. За учениците, които се обучават по индивидуални учебни планове, се утвърждават индивидуални учебни програми въз основа на учебните програми по чл. 78 от ЗПУО. Те се утвърждават от директора по предложение на екипа за подкрепа за личностно развитие (чл.79 ал 1 и 2).

Чл.41. Разпределението на общообразователните предмети за придобиване на общообразователна подготовка в средната степен на образование по класове, както и броят на учебните часове за изучаване на всеки от тях за всеки клас и етап от средната степен се определят в рамкови учебни планове, утвърдени в зависимост от вида на образованието и според спецификата и формата на обучение (чл. 81).

Чл.42. Профилираната подготовка обхваща задълбочени компетентности в даден профил, определени с ДОС за профилирана подготовка. Профилите в 36 СУ са чужди езици (италиански

и английски език) и хуманитарни науки (чл. 83). Профилираната подготовка в 36 СУ е подчинена на изискванията на чл. 83 (ал. 4, 5, 6, 7, 8 и 9).

III. Раздел

Учебен план

Чл.43. Учебният план разпределя учебното време между учебните предмети или модули за придобиване на училищната подготовка. Структурата му обхваща три раздела:

- раздел А – задължителни учебни часове (ЗУЧ);
- раздел Б – избираеми учебни часове (ИУЧ);
- раздел В – факултативни учебни часове (ФУЧ);

1. Учениците, които през учебната 2016/2017 година постъпват в I и в V клас, учениците, които през учебната 2017/2018 год., учебната 2018/2019 год. и учебната 2019/2020 год. постъпват в I, V и VIII клас, както и учениците, които през учебната 2020/2021 год. постъпват в VIII клас се обучават по училищни учебни планове и учебни програми, утвърдени при условията и по реда на ЗПУО (§ 24 ал.1).
2. През учебните години по т. 2 учениците, извън посочените в т. 2, се обучават и завършват обучението си по учебни планове, приети по отменените ЗНП и Закон за степента на образование, общообразователния минимум и учебния план (§24 ал. 2).
3. Учениците по т. 3 придобиват основно образование след успешно завършен VII клас. Съдържанието на свидетелството за основно образование, което получават се определя от ДОС за информацията и документите (§24 ал. 3).
4. Учениците, които през учебната 2015/2016 год. са в VIII клас, придобиват основно образование при условието на отменения ЗНП и получават свидетелство за основно образование в съответствие с държавното образователно изискване по чл. 16 т. 10 от същия закон (§ 24 ал. 4).
5. Учениците по т.3 придобиват средно образование при условията и по реда на чл. 24 от отменения ЗНП . Съдържанието на дипломата за средно образование се определя с ДООИ по чл. 16 т. 10 от отменения ЗНП (§ 24 ал. 5).
6. В ЗУЧ се осъществява обучение за придобиване на общообразователна подготовка. В ИУЧ се осъществява обучение за придобиване на разширена подготовка. Във ФУЧ се осъществява обучение за придобиване на допълнителна подготовка (чл. 88 ал. 1, чл. 89 ал.1, чл. 90).
7. ДОС за учебния план определя рамкови учебни планове по класове, етапи и степени на образование в зависимост от вида на образованието и спецификата и формите на обучението, които отговарят на изискванията на чл. 91 ал. 2 от ЗПУО.
8. В учебния план се включва за всеки клас, за всяка учебна седмица и по един учебен час за организиране и провеждане на спортна на спортни дейности, утвърдени от министъра на

образованието и науката по предложение на министъра на младежта и спорта, както и един учебен час на класа (чл. 92 ал. 1). Организирането и провеждането на тези часове се извършва при спазването на чл. 92 ал.2, 3 и 4 от ЗПУО.

9. Учебният план се утвърждава по паралелки за всяка учебна година, освен в случаите, предвидени в ДОС за учебния план; приема се от ПС и се утвърждава от директора със заповед, като не може да се променя през учебната година (чл. 94, ал. 3 и 4).
10. Въз основа на училищния учебен план се разработват индивидуални учебни планове за ученици в индивидуална форма на обучение, както и при необходимост за ученици със СОП, с изявени дарби, като се спазват изискванията на чл. 95 от ЗПУО.
11. Всеки има право да завърши определен клас по училищния учебен план, по който е започнал да се обучава в същото училище. Лицата, прекъснали обучението си, продължават по училищния учебен план, действащ през учебната година, от която обучението продължава (чл. 97).

IV. Раздел

Организационни форми

Чл.44. Училищното образование в 36 СУ се организира в последователни класове, които се означават с римски цифри във възходящ ред. Продължителността на обучение в един клас е една учебна година за всички форми на обучение с изключение на случаите, предвидени за индивидуалната и самостоятелната форма на обучение. (чл. 98).

Чл.45. Учениците, записани за обучение в даден клас, в зависимост от броя им са организирани в паралелки или групи, които се обозначават с буквите на българската азбука и се поставят след номера на класа.

Чл.46. Делението на групи по различни предмети и класове се извършва по реда и условията на чл. 99, ал. 3 от ЗПУО.

Чл.47. Условията и редът за определяне на броя на паралелките в училището, броя на учениците в тях, деленето на паралелките на групи, както и организирането на индивидуално обучение на ученик се определят от ДОС за финансирането на институциите и в съответствие с ДОС за физическата среда и информационното и библиотечно осигуряване на детските градини, училищата и центровете за личностно развитие (чл. 100 ал. 1).

V. Раздел

Учебно и неучебно време

Чл.48. Училищното образование в 36 СУ е организирано в учебни години. Учебната година включва учебни срокове, седмици, дни и часове, както и ваканции. Учебната година е с продължителност 12 месеца и започва на 15.09. В случай, че 15.09. е почивен ден, тя започва на първия следващ работен ден (чл. 101).

Чл.49. Броят на учебните седмици и разпределението им по класове се определят с ДОС за учебния план. Учебните срокове и тяхната продължителност, продължителността на учебните часове, както и ваканциите се определят с ДОС за организацията и дейностите в училищното образование (чл. 101 ал. 4 и 5).

Чл.50. 36 СУ организира целодневна организация на учебния ден за учениците от I до IV клас при желание на родителите. Условието и редът за организиране и провеждане на полудневната и целодневната организация са определени в ДОС за организацията и дейността на училищното образование. Учениците от V до XII клас са на полудневна организация (чл. 102 ал. 2 и ал. 4).

Чл.51. Училището учи на две смени от 07:30 до 19:30 часа. Продължителността на учебните часове и почивките между тях са съобразени с ДОС за организацията на дейностите в училищното образование – I и II клас - 35мин. учебен час, III и XII клас – 40мин. Конкретният брой задължителни и избираеми учебни часове по класове са съобразно ДОС за учебния план (чл. 103 ал. 2 и ал. 5).

Чл.52. За всяка учебна година началото и края на ваканциите, неучебните дни, началото и края на втория учебен срок, разместването на учебните дни са съобразно чл. 104 ал. 1 от ЗПУО.

Чл.53. Директорът на училището след решение на ПС може да обявява до три учебни дни в една учебна година за неучебни, но присъствени, за което уведомява началника на регионалното управление на образованието (чл. 105 ал.4).

Чл.54. Образователният процес в училище може да бъде временно преустановен и по задължително предписание на компетентен орган, определен с нормативен акт (чл. 105 ал. 5).

VI. Раздел

Форми на обучение

Чл.55. Училищното обучение в 36 СУ се осъществява в дневна форма (чл. 106 ал. 2).

Чл.56. По препоръка на екипа за подкрепа за личностно развитие в 36 СУ се прилага индивидуална форма на обучение като се спазват условията и реда на чл. 107 от ЗПУО.

Чл.57. Обучението в дневна форма се организира в паралелки и групи, а в индивидуална форма се организира за всеки ученик. Учениците, които се обучават в индивидуална форма и начина за обучение са съобразно чл. 111 от ЗПУО.

Чл.58. Организацията на обучението в дневна, индивидуална или друга форма на обучение, както и условията и редът за преминаване от една форма в друга се уреждат с ДОС за организацията на дейностите в училищното образование. Оценяването в различните форми на обучение се извършва при условията и реда на ДОС за оценяването на резултатите от обучението на учениците.

VII. Раздел

Оценяване на резултатите от обучението на учениците

Чл.59. Оценяването е процес на установяване и измерване на постигнатите резултати от обучението и нивото на подготвеност на учениците за бъдещата им реализация. В 36 СУ то се извършва в процеса на обучение, в края на клас или на етап от степен на образование, при завършване на степен на образование (чл. 117 ал.1 и 3).

Чл.60. Оценяването се извършва чрез текущи изпитвания и изпити. Оценката е показател за степента, в която компетентностите, постигнати от учениците в резултат на обучението, съответстват на определените с ДОС за ообщообразователна подготовка, с ДОС за профилираната подготовка и/или с учебната програма по съответния учебен предмет или модул за съответния клас.

Чл.61. Не се поставят оценки по учебните предмети, предвидени за изучаване във факултативните часове от училищния учебен план (чл. 118 ал. 5).

Чл.62. Изпитите са приравнителни, за определяне на срочна или на годишна оценки по учебен предмет, за промяна на оценката, за установяване степента на постигане на компетентностите, определени в учебната програма по учебен предмет за определен клас, за установяване степента на постигане на компетентностите, определени с ДОС за общообразователна подготовка, с ДОС за профилирана подготовка за определен етап от степента на образование, държавни зрелостни (чл. 118 ал. 6).

Чл.63. В зависимост от оценяващия оценяването може да е вътрешно, когато оценката се поставя от обучаващия учител и външно – когато оценката се поставя от комисия или лице, различно от обучаващия учител (чл. 119 ал. 1).

Чл.64. В зависимост от организацията и обхвата си оценяването в процеса на училищното обучение може да е:

- национално – обхваща ученици от един клас в цялата страна;
- регионално – обхваща ученици от един клас в рамките на една или няколко области;
- училищно – ученици от един клас в рамките на отделно училище;
- групово – част или всички ученици от една или повече паралелки;

- индивидуално – за отделен ученик (чл. 119 ал. 2).

Чл.65. В края на IV, VII и X клас се провежда НВО за установяване степента на постигане на компетентностите за съответния етап, определени с ДОС за общообразователна подготовка (чл. 119 ал. 3).

Чл.66. Оценката съдържа качествен и количествен показател. Оценките, които може да се поставят са „отличен (6)“, „много добър (5)“, „добър (4)“, „среден (3)“, „слаб (2)“. На учениците от I до III клас включително не се поставят количествени оценки. На учениците със СОП, които се обучават по индивидуална учебна програма, се поставят оценки само с качествен показател, които може да са: „постига изискванията“, „справя се“ и „среща затруднения“ (чл. 120).

Чл.67. Основните компоненти на оценяването, видовете и формите на оценяване, както и организацията, условията и редът за извършването му се определят с ДОС за оценяването на резултатите от обучението на учениците (чл. 121).

VII. Раздел

Завършване на клас, етап и степен на образование

Чл.68. Ученик завършва успешно клас ако има годишни оценки най-малко „среден (3)“ по всички учебни предмети или модули, предвидени в училищния учебен план за съответния клас в задължителните и в избираемите учебни часове (чл. 122 ал. 1).

Чл.69. Ученик в началния етап на основно образование продължава обучението си в следващия клас независимо от годишните си оценки, ако неговата възраст е съответната за този клас или я надхвърля, но с не повече от три години (чл. 122 ал.3).

Чл.70. Ученик, който има годишна оценка „слаб (2)“ по учебен предмет или модул, полага изпит за промяна на оценката по учебния предмет или модул при условия и ред, определени с ДОС за оценяването на резултатите от обучението на учениците. Ученик, който не се е явил или не е положил успешно изпита за промяна на оценката, повтаря класа (чл. 123).

Чл.71. Учениците от I до III клас включително, които не са усвоили компетентностите, заложиени в учебната програма за съответния клас, както и учениците от IV клас, които имат годишна оценка „слаб (2)“ по учебен предмет, не полагат изпити за промяна на оценката и не повтарят класа, ако възрастта им е съответната за този клас или я надхвърля, но с не повече от три години (чл. 124 ал.1).

Чл.72. Ученик от XII клас, който има годишна оценка „слаб (2)“ по един или няколко учебни предмета или модула и не се е явил или не е положил успешно изпити за промяна на оценката, не повтаря класа. Може да се явява на изпити за промяна на оценката без ограничения на броя изпитни сесии при условия и ред, определени с ДОС за оценяване на резултатите от обучението на учениците (чл. 125).

Чл.73. Ученик със СОП не повтаря класа. При годишна оценка „слаб (2)“ се спазват условията на чл. 126 ал. 2 и 3 на ЗПУО.

Чл.74. На учениците, завършили обучението си в I, II и III клас, се издава удостоверение за завършен клас. Другите удостоверяват завършен клас с ученическа книжка. Учениците, завършили обучението си в IV клас, получават удостоверение за завършен начален етап на основно образование, който дава право за продължаване в прогимназиален етап (чл. 128 и чл. 129).

Чл.75. Учениците, завършили успешно VII клас, придобиват основно образование, което се удостоверява със свидетелство за основно образование. То дава право за продължаване в следващата степен на образование, както и на обучение за придобиване на професионална квалификация. Учениците със СОП, завършили VII клас, получават удостоверение за завършен VII клас, което им дава право да продължат обучението си в VIII клас и на професионално обучение (чл. 130).

Чл.76. Учениците, завършили успешно X клас, получават удостоверение за завършен първи гимназиален етап на средно образование, което им дава право да продължат обучението си във втори гимназиален етап на средно образование или на обучение за придобиване на професионална квалификация. Учениците със СОП, завършили обучението си в X клас, получават удостоверение за завършен X клас, което им дава право да продължат обучението си в XI клас и на професионално обучение (чл. 131 ал. 1 и 2).

Чл.77. Учениците, успешно завършили XII клас, стават зрелостници и придобиват право да се явят на ДЗИ и на държавен изпит за придобиване на професионална квалификация. Зрелостниците, обучавани по учебен план, който осигурява профилирана подготовка, придобиват средно образование след успешно полагане на задължителен ДЗИ по БЕЛ и профилиращ учебен предмет (чл. 132 ал. 1 и 2).

Чл.78. Придобиването на средно образование се удостоверява с диплома за средно образование, в която се вписва и общият успех. Тя е окончателна и дава право за продължаване на образованието или за професионално обучение.

Чл.79. ДЗИ се провеждат при условията и реда на чл. 134, 135, 137 от ЗПУО. За зрелостник, който не се е явил или не е издържал успешно изпит се прилага чл. 138 от ЗПУО.

Чл.80. Учениците не може да повтарят успешно завършен клас и повторно да придобиват образование от една и съща степен в училищата, освен в случаите, предвидени в нормативен акт (чл. 139).

Чл.81. Изискванията към съдържанието на документите за завършен клас, етап или степен на образование се определят с ДОС за информацията и документите (чл. 141 ал.1).

IX. Раздел

План – прием. Постъпване и преместване на ученици

Чл.82. Учениците в 36 СУ постъпват на местата, определени с училищния и с държавния план – прием. Училищният план – прием определя броя на местата, на които учениците постъпват в I и V клас. Държавният план – прием определя броя на местата, на които се приемат учениците в профилираните паралелки (чл. 142 ал.1 и 2).

Чл.83. Училищният план – прием се определя преди началото на учебната година от директора на училището при условията и по реда на ДОС за организацията на дейностите в училищното образование и при спазване на ДОС за физическата среда и информационното и библиотечното осигуряване на училищата (чл. 143 ал. 1).

Чл.84. Държавният план – прием се утвърждава за всяка учебна година със заповед на началника на РУО. Условията и редът се определят от ДОС за организацията на дейностите в училищното образование (чл. 143 ал.5).

Чл.85. Приемането на учениците в I клас не може да се извършва въз основа на проверка на способностите им. Приемането на учениците в VIII клас – профилирана паралелка се извършва въз основа на националното външно оценяване (чл. 145 ал. 1 и 2).

Чл.86. Условията и редът за приемане и преместване на учениците от I до XII клас се определят с ДОС за организацията на дейностите в училищното образование. При преместването си учениците от I до VII не полагат приравнителни изпити (чл. 147, 148 ал. 1). Учениците от VIII до XII клас включително полагат приравнителни изпити, когато училищните учебни планове на приемащото училище и училището, от което ученикът се премества са различни (чл. 148 ал. 2).

Глава трета

Познавателни книжки, учебници и учебни помагала

I. Раздел

Познавателни книжки, учебници и учебни помагала

Чл.87. В 36 СУ се ползват учебници и учебни помагала, одобрени от МОН (чл. 151 ал. 4), съобразени с възрастовите характеристики на учениците, както и да насърчават самостоятелността и мисленето.

Чл.88. Според предназначението си учебниците са за обучение по:

- учебни предмети от общообразователната подготовка;
- задължителните модули от профилираната подготовка (чл. 154).

Чл.89. Изискванията към съдържанието, графичния дизайн, полиграфическото и електронното изпълнение на учебниците и учебните помагала се определят от ДОС за познавателните книжки, учебниците и учебните помагала (чл. 156 ал.1).

Ц. Раздел

Оценяване и одобряване на проекти на познавателни книжки,
учебници и учебни комплекти

Чл.90. Процедурата по оценяване и одобряване на проекти на учебник и учебен комплект се извършва със заповед на министъра на образованието и науката на основание чл. 157 от ЗПУО.

Чл.91. Одобрените учебници и учебни комплекти може да се използват в училищната подготовка до влизането в сила на нови учебни програми или до промяна на съдържанието, графичния дизайн или електронното им изпълнение (чл. 160 ал.4).

Чл.92. За всяка учебна година МОН утвърждава списък на учебниците и учебните комплекти, които може да се ползват в системата на училищното образование. Извън списъка на МОН не може да се използват учебници и учебни помагала (чл. 162). Условието и редът за утвърждаване на списъка се определят с ДОС за учебниците и учебните помагала (чл. 163).

Чл.93. Учебниците и учебните комплекти се избират от учителите, които преподават по учебния предмет в съответния етап от степента на образование в училище, след съгласуване с обществения съвет (чл. 164 ал.20).

Глава четвърта

Признаване, приравняване и валидиране на резултати от ученето

Чл.94. При наличие на ученици, идващи от чужда държава в Република България, документи за завършени периоди на училищно обучение, степени на образование и професионална квалификация, издадени от училища на чужди държави, се признават при условия и по ред, определени с ДОС за оценяване на резултатите от обучението на учениците (чл. 165 ал.4).

Чл.95. При необходимост от признаване, приравняване и валидиране на резултати от учене на ученици от 36 СУ, идващи от чужди държави се прилагат условията и редът на глава осма от ЗПУО.

Глава пета

Ученици

I. Раздел

Основни права и задължения

Чл.96. Учениците имат следните права (чл. 171 ал. 1) :

- да бъдат обучавани и възпитавани в здравословна, безопасна и сигурна среда;
- да бъдат зачитани като активни участници в образователния процес;
- да избират профила;
- да избират между учебните предмети и модули, предложени от училището за изучаване във факултативните учебни часове;
- да получават библиотечно-информационно обслужване;
- да получават информация относно обучението, възпитанието, правата и задълженията си;
- да получават обща и допълнителна подкрепа за личностно развитие;
- да бъдат информирани и консултирани във връзка с избора на образование и/или професия;
- да участват в проектни дейности;
- да дават мнения и предложения за училищни дейности, включително и за факултативните учебни часове;
- чрез формите на ученическо самоуправление да участват в обсъждането при решаване на въпроси, засягащи училищния живот и училищната общност;
- да бъдат поощрявани с морални и материални награди;
- да получават стипендии при условия и по ред, определени от МС.

Чл.97. Учениците имат следните задължения (чл. 172) :

- да присъстват и да участват в учебните часове и занимания;
- да съхраняват авторитета на училището и на училищната общност и да допринасят за развитие на добрите традиции;
- да зачитат правата, честта и достойнството на другите, както и да не прилагат физическо и психическо насилие;
- да се явяват в училището с прилично облекло и външен вид, който не нарушава нравствено-етичните норми;
- да не участват в хазартни игри, да не употребяват тютюн и тютюневи изделия, алкохол и наркотични вещества;
- да не носят оръжие, както и други предмети, които са източник на повишена опасност;
- да носят ученическата си лична карта в училище и извън него;
- да представят на родителите си и педагогическите специалисти ученическата си книжка и бележника за кореспонденция;
- да спазват правилата за поведение в паралелката и в училището;
- да спазват правилника за дейността на 36 СУ „М. Горки“;

- да не възпрепятстват с поведението си и постъпките си нормалното протичане на учебните часове;
- да спазват хигиена в класните стаи, училището и района около него; да опазват материално-техническата база в училището;
- да не използват мобилните си телефони по време на учебните часове;
- да се явяват пред ПС и другите училищни органи, когато са повикани, желателно с родител при необходимост;
- да идва в училище поне 10 мин. преди учебните часове;
- да представят медицинска бележка или друг документ за направени отсъствия в рамките на три дни след явяването на училище.

II. Раздел

Подкрепа за личностно развитие на учениците

Чл.98. В 36 СУ има етичен кодекс на училищната общност, който се приема от представители на ПС, общественния съвет, настоятелството и на ученическото самоуправление. Етичният кодекс се изготвя по достъпен и разбираем за учениците начин и се поставя на видно място в училището и се публикува на интернет страницата на училището (чл. 175).

Чл.99. Подкрепата за личностно развитие е обща и допълнителна. Съдържанието, условията и редът за осъществяване на дейностите се определят с ДОС за приобщаващото образование.

Чл.100. При осъществяването на подкрепа за личностно развитие на учениците в 36 СУ да се спазват изискванията на II Раздел от ЗПУО за видовете подкрепа, институции, специалисти и начин на прилагане.

III. Раздел

Санкции на учениците

Чл.101. /съгл. Чл. 199 до чл. 207 от ЗПУО/ За неизпълнение на задълженията си по ЗПУО, в нормативните актове по прилагането му, този правилник и вътрешни правила за налагане на наказания, с цел преодоляване на проблемното поведение на учениците, по преценка и предложение на класен ръководител, учител, педагогически съветник и ръководството на училището, може да бъде стартирана процедура по налагане санкция на учениците:

- (1) **Санкция „Забележка от класния ръководител“** се налага и регламентира, както следва:
1. допуснати 3 неизвинени отсъствия;
 2. еднократни леки нарушения на настоящия правилник;

3. при **две** забележки по поведението на ученика, външния вид и подготовката за учебен час /екип, учебни помагала, поведение, несъответстващо на добрите нрави и др/, вписани в дневника на класа/ полуинтернатната група;
4. по преценка на класния ръководител за други леки нарушения на този правилник;
5. Санкция „Забележка от класния ръководител“ не противоречи на разпоредбите на ЗПУО и има превантивна функция.
6. Класният ръководител уведомява писмено родител за причините за налагането ѝ и бъдещите възможни и наложителни съвместни дейности за преодоляване на проблемното поведение;
7. За налагането ѝ не се издава заповед на директора.
8. Наложената Санкция „Забележка от класния ръководител“ се вписва в ученическата книжка на ученика.
9. Класният ръководител устно уведомява класа за мотивите при налагането на тази санкция на ученик от класа.
10. Сроктът на санкцията е до края на учебната година, в която е наложена.

(2) Санкция „Забележка“ “ се налага и регламентира, както следва:

1. за допуснати 5 1/3 неизвинени отсъствия;
2. пречи при изпълнение на служебните задължения на учителя;
3. за повторни леки нарушения на настоящия правилник, за които на ученикът/чката е наложена вътрешна санкция по ал.1;
4. за **три** забележки по поведението на ученика, външния вид и подготовката за учебен час /екип, учебни помагала, поведение, несъответстващо на добрите нрави и др/, вписани в дневника на класа/полуинтернатната група;
5. двукратно нерегламентирано от учител ползване на електронна техника в учебен час, вписани в дневника на класа/полуинтернатната група;
6. за възстановимо увреждане на училищна или частна собственост, подправяне или непредставяне на учебна документация-бележник, предоставяне на некоректна и/или подвеждаща информация, описани в дневника на класа/полуинтернатната група;

7. за еднократно поведение, което застрашава в лека степен физическото здраве на ученици и служители в 36.СУ – блъскане, удар с лек предмет – топка, учебни помагала, бутилка, чанта, спъване и др;
8. за еднократно поведение, което застрашава в лека степен психичното здраве на ученици и служители в 36.СУ – грубо отношение и думи, нанесена обида на основание на външен вид, произход и състояние, компетенции и др.;
9. при отказ от изпълнение на учебните и други задължения на ученика като общо или конкретно поставени от класен ръководител/ учител и регламентирани в този правилник.
10. При подтикване на ученик, за да извърши действия, застрашаващи психичното здраве на друг ученик.
11. Санкцията „Забележка“ се налага със заповед на директора по мотивирано писмено предложение на класния ръководител и писмено уведомен родител за причините за налагането ѝ и бъдещите възможни и наложителни съвместни дейности за преодоляване на проблемното поведение;
12. Срокът на санкцията е до края на учебната година, в която е наложена.

(3) Санкция „Преместване в друга паралелка на същото училище“ се налага и регламентира, както следва:

1. за допуснати 7 1/3 неизвинени отсъствия и наложена санкция по ал.2;
2. за повтарящо се поведение, което застрашава в лека степен физическото здраве на съученици и служители в 105.СОУ – блъскане, удар с лек предмет – топка, учебни помагала, бутилка, чанта, спъване и др., при вече наложена санкция по ал.2 за него и описани в дневника на класа/полуинтернатната група;
3. за повтарящо се поведение, което застрашава в лека степен психичното здраве на ученици и служители в 36.СУ – грубо отношение и думи, нанесена обида на основание на външен вид, произход и състояние, компетенции и др., при вече наложена санкция по ал.2 за него и описани в дневника на класа/полуинтернатната група;
4. при некоригирано и съзнателно грубо непреодолимо поведение или конфликт, в разрез с добрите нрави и този правилник, със съученици или учители в класа, по доказана вина на предложения за санкция ученик/чка по тази алинея, при вече наложена санкция по ал.2;
5. Санкцията „преместване в друга паралелка на същото училище“ не се прилага при промяна на профила, професията или специалността;
6. Санкцията „Преместване в друга паралелка на същото училище“ се налага със заповед на директора по мотивирано писмено предложение на класния ръководител и писмено уведомен родител за причините за налагането ѝ и бъдещите възможни и наложителни съвместни дейности за преодоляване на проблемното поведение;
7. Срокът на санкцията е до края на учебната година, в която е наложена. Когато санкцията „Преместване в друга паралелка на същото училище“ е наложена до 30 учебни дни преди края на втория учебен срок, тя влиза в сила от началото на следващата учебна година;
8. Санкцията не се налага на ученици в класовете от начален етап;
9. По писмено изразено желание на ученика и негов родител, по преценка на директора и при мотивирано становище на класен ръководител, след заличаване на санкцията „преместване в друга паралелка на същото училище“, ученикът може да продължи обучението си в паралелката, в която е преместен.

(4) Санкция „Предупреждение за преместване в друго училище“ се налага и регламентира, както следва:

1. за допуснати 10 1/3 неизвинени отсъствия;
2. за тежки и системни нарушения на настоящия правилник, за които на ученикът/чката е наложена вътрешна санкция по ал.2 за същите;
3. участие в хазартни игри на територията на училището;
4. за съзнателно повтарящо се поведение, което застрашава в голяма степен физическото здраве на ученици и служители в Зб.СУ – физическа саморазправа, съзнателен опит за причиняване на физическа травма и др., при вече наложена санкция по ал.2 за него и и описани в дневника на класа;
5. за съзнателно повтарящо се поведение, което застрашава в голяма степен психичното здраве на ученици и служители в Зб.СУ – арогантно поведение, грубо отношение и думи, обида на основание на външен вид, произход и състояние, компетенции и др., при вече наложена санкция по ал.2 за него и описани в дневника на класа;
6. неразрешено ползване на частна или училищна собственост;
7. нерегламентирано ползване на електронна техника в учебен час, заснемане на видеоклип или снимков материал с цел уронване престижа на ученик;
8. придобиване на чужди лични снимки и клипове и заснети в учебен час в и от социалните мрежи с цел психически тормоз над ученици;
9. фалшифициране на училищната документация – дневник на класа и др.
10. Санкцията „Предупреждение за преместване в друго училище“ се налага със заповед на директора по предложение на педагогическия съвет, при писмено уведомена териториална структура за закрила на детето и писмено уведомен родител за причините за налагането ѝ и бъдещите възможни и наложителни съвместни дейности за преодоляване на проблемното поведение;
11. Срокът на санкцията е до края на учебната година, в която е наложена. Когато санкцията „Предупреждение за преместване в друго училище“ е наложена до 30 учебни дни преди края на втория учебен срок, тя влиза в сила от началото на следващата учебна година;
12. Санкцията не се налага на ученици в класовете от начален етап;
13. Ученик, на когото е наложена санкцията се лишава от правото да получава стипендия за отличен успех за срока на санкцията.

(5) Санкция „Преместване в друго училище“ се налага и регламентира, както следва:

1. за допуснати над 15 1/3 неизвинени отсъствия;
2. за тежки еднократни нарушения на настоящия правилник;
3. за тежки и системни нарушения на настоящия правилник, за които на ученикът/чката е наложена вътрешна санкция по ал.2 и ал.3 за същите;
4. доказано тютюнопушене и употреба и разпространение на алкохол или наркотични вещества в сградата и района на училището;
5. за съзнателно повтарящо се поведение, което застрашава в голяма степен физическото здраве на ученици и служители в Зб.СУ – физическа саморазправа, съзнателно предизвикана физическа травма и др., при вече наложена санкция по ал.2 и ал.3 за него и и описани в дневника на класа;
6. за съзнателно повтарящо се поведение, което застрашава в голяма степен психичното здраве на ученици и служители в Зб.СУ – арогантно поведение, грубо отношение и думи, обида на основание на външен вид, произход и състояние, компетенции и др., при вече наложена санкция по ал.2 и ал.3 за него и описани в дневника на класа;

7. повторна кражба или безвъзвратно увреждане на частна или училищна собственост;
8. нерегламентирано ползване на електронна техника в учебен час, заснемане на видеоклип или снимков материал , практически използвана за уронване престижа на учител или служител на Зб.СУ;
9. отправени писмени и устни заплахи за живота и здравето на учител или служител на Зб.СУ;
10. непозволено ползване и качване на чужди лични снимки и клипове и заснети в учебен час в социалните мрежи на съученици, учители и служители на Зб.СУ с цел психически тормоз и уронване на престижа;
11. При подтикване, изнудване и предлагане на финансов и друг стимул на ученик, за да извърши действия, застрашаващи психичното му и физическо здраве и живот или на друг ученик, учител и служител на Зб.СУ.
12. Санкцията „Преместване в друго училище“ се налага със заповед на директора по предложение на педагогическия съвет, при писмено уведомена териториална структура за закрила на детето и писмено уведомен родител за причините за налагането ѝ и бъдещите възможни и наложителни съвместни дейности за преодоляване на проблемното поведение;
13. Срокът на санкцията е до края на учебната година, в която е наложена. Когато санкцията „Преместване в друго училище“ е наложена до 30 учебни дни преди края на втория учебен срок, тя влиза в сила от началото на следващата учебна година;
14. Санкцията не се налага на ученици в класовете от начален етап;
15. Ученик, на когото е наложена санкцията се лишава от правото да получава стипендия за отличен успех за срока на санкцията.
16. По писмено изразено желание на ученика и негов родител, по преценка на директора и при мотивирано становище на класен ръководител, след заличаване на санкцията „преместване в друго училище“, ученикът може да продължи обучението си в училището, в което е преместен.

(6) Санкция „Предупреждение за преместване от дневна в самостоятелна форма на обучение“ – при възможност ще бъде разработена след публикуване на ДОС за приобщаващо образование, както и препоръката в степенуване на санкциите.

(7) Санкция „Преместване от дневна в самостоятелна форма на обучение“ се налага и регламентира, както следва:

1. на ученици, навършили 16 годишна възраст;
2. за допуснати над 15 1/3 неизвинени отсъствия, съзнателно negliжиране на учебния процес и с възпрепятстване работата на учител/и;
3. за тежки еднократни нарушения на настоящия правилник;
4. за тежки и системни нарушения на настоящия правилник, за които на ученикът/чката е наложена вътрешна санкция по ал.2 и ал.3 за същите;
5. доказано тютюнопушене и употреба на алкохол или наркотични вещества в сградата и района на училището;
6. за съзнателно повтарящо се поведение, което застрашава в голяма степен физическото здраве на ученици и служители в Зб.СУ – физическа

- саморазправа, съзнателно предизвикана физическа травма и др., при вече наложена санкция по ал.2 и ал.3 за него и и описани в дневника на класа;
7. за съзнателно повтарящо се поведение, което застрашава в голяма степен психичното здраве на ученици, учители и служители на Зб.СУ – арогантно поведение, грубо отношение и думи, обида на основание на външен вид, произход и състояние, компетенции и др., при вече наложена санкция по ал.2 и ал.3 за него и описани в дневника на класа;
 8. повторна кражба или безвъзвратно увреждане на частна или училищна собственост;
 9. нерегламентирано ползване на електронна техника в учебен час, заснемане на видеоклип или снимков материал , практически използвана за уронване престижа на ученик, учител и служител на Зб.СУ;
 10. отправени писмени и устни заплахи за живота и здравето на ученик, учител и служител на Зб.СУ;
 11. непозволено ползване и качване на чужди лични снимки и клипове и заснети в учебен час в социалните мрежи на съученици, учители и служители на Зб.СУ;
 12. Санкцията „Преместване от дневна в самостоятелна форма на обучение“ се налага със заповед на директора по предложение на педагогическия съвет, при писмено уведомена териториална структура за закрила на детето и писмено уведомен родител за причините за налагането ѝ и бъдещите възможни и наложителни съвместни дейности за преодоляване на проблемното поведение;
 13. Срокът на санкцията е до края на учебната година, в която е наложена. Когато санкцията „Преместване от дневна в самостоятелна форма на обучение“ е наложена до 30 учебни дни преди края на втория учебен срок, тя влиза в сила от началото на следващата учебна година;
 14. Санкцията не се налага на ученици в класовете от начален етап;
 15. Ученик, на когото е наложена санкцията се лишава от правото да получава стипендия за отличен успех за срока на санкцията.
- (8) Освен налагането на санкция, ученикът може да бъде насочен към консултации и педагогическа и психологическа подкрепа от специалист с писменото съгласие на родител, допълнително обучение в извънкласно време, включително в периода на ваканциите, участие в извънкласни и извънучилищни дейности, дейности в полза на класа и училището, съобразени с неговите интереси, индивидуална подкрепа от личност, която ученикът уважава /настойничество/, професионално ориентиране и други дейности с оглед недопускане на нарушения и на отпадане от училище и др.
- (9) При нарушаване на този правилник, след два официално проведени разговора с родителите, удостоверени чрез подпис и едно писмено предупреждение, ученикът се отстранява от ПИГ при повторно нарушение до края на учебната година.
- (10) Когато ученикът възпрепятства провеждането на учебния процес, учителят може да го отстрани до края на учебния час. Класният ръководител уведомява писмено родител за отстраняването от учебен час и предприема дейности за преодоляване на проблемното поведение. Причината за отстраняването се вписва в дневника на класа от учителя, приложил мярката по тази алинея. Мярката по тази алинея не се налага на ученици със СОП (специални образователни потребности),

когато поведението им е резултат от увреждането или нарушението на здравето.

(11) Когато ученикът се яви в училище с облекло или във вид, в състояние, непозволяващо участие в учебния процес, той се отстранява от училище до отпадане на основанието за отстраняването му, за което класният ръководител уведомява родителя писмено. При налагане на мярката по този член за времето на отстраняване на ученика се отбелязват неизвинени отсъствия.

Чл.102. Санкции не се налагат на ученици, когато поведението им е резултат от увреждане или нарушение на здравето, посочено в медицински документи.

Чл.103. За едно нарушение не може да бъде наложена повече от една санкция, с изключение на случаите на повтарящи се нарушения от един и същи тип, описани в този правилник.

Чл.104. Видът и срокът на санкцията се определят, като се отчитат причините и обстоятелствата, вида, тежестта на нарушението и възрастовите и личностни особености на ученика.

Чл.105. В процедурата по налагане на санкция малолетният ученик се представлява от родителя или от оправомощено лице от родителя, а непълнолетният ученик извършва всички действия лично, но със писменото съгласие на родителите.

Чл.106. Ученикът има право преди налагане на санкция да бъде изслушан и/или писмено да обясни фактите и обстоятелствата, свързани с конкретното нарушение. Изслушването се извършва в присъствието на психолог или на педагогически съветник. Родителят има право да присъства на изслушването и да изрази мнение, както и да участва в процедурата по налагане на санкцията при условия и ред, определени в ДОС за приобщаващо образование.

Чл.107. Заповедта за налагане на санкция може да бъде обжалвана при условията и по реда на АПК.

Чл.108. Наложените и заличените санкции се отразяват в ученическата книжка, в личния картон и в бележника за кореспонденция на ученика.

Чл.109. При налагане на санкция се спазва последователност, описана във вътрешни правила при налагане на санкции на учениците.

Чл.110. Предсрочната отмяна на наложена санкция е възможна по предложение на класен ръководител и се счита за награда.

Чл.111.(1) За отличен успех, за научни и практически постижения в определена образователна област, за успешно представяне в състезания, конкурси, олимпиади, научни конференции на училищно, регионално и национално равнище, ученикът се награждава с:

1. похвала от директора на училището и Педагогическия съвет;
2. книги или други предмети;
3. похвална грамота;
4. специална награда, носеща името на училищния патрон, и парична сума, определена от Училищното настоятелство за учениците, завършващи гимназиален етап;
5. награда от спонсорства и дарения за изяви и постижения на ученици от чуждоезиков профил.

(2) Педагогическият съвет предлага за награждаване пред директора по предложение на класния ръководител.

Чл.112. Когато ученикът възпрепятства провеждането на учебния процес, учителят може да го отстрани до края на учебния час, под надзора на главния дежурен учител (чл. 199 ал. 2).

Чл.113. Когато ученикът се яви в училище с облекло или вид, които са в нарушение на правилника за дейност на училището, както и състоянието му не позволява да участва в учебния процес, той се отстранява от училище до отпадане на основанието за отстраняването (ал.3).

Чл.114. Веднага след приключването на учебния час или след отстраняването на ученика се предприемат дейности за мотивация и за преодоляване на проблемното поведение и се уведомява родителят от учителя, който го е изгонил (ал.4).

Чл.115. За ученика с наложена санкция се осигуряват и дейности за превенция и преодоляване на проблемно поведение (ал.5).

Чл.116. - Санкцията „преместване в друга паралелка в същото училище“ не се прилага, когато това налага промяна на профила (чл. 200 ал. 1).

- Санкцията „преместване от дневна форма в самостоятелна форма на обучение“ се прилага за ученици, навършили шестнадесет годишна възраст (чл.200 ал.2).

- Мярката „отстраняване от учебен час“ и санкциите „предупреждение за преместване в друго училище“ и „преместване в друго училище“ не се налагат на ученици от начален етап (чл. 200 ал. 3).

- Санкциите „преместване в друго училище“ и „преместване от дневна в самостоятелна форма на обучение“ се налагат за тежки или системни нарушения (ал. 4).

- Санкции не се налагат на ученици, когато поведението им е в резултат от увреждане или нарушение на здравето, посочено в медицински документи (ал. 5).

Чл.117. За едно нарушение не може да бъде наложена повече от една санкция. Мерките за отстраняване от час се налагат независимо от санкциите по т. 1. Видът на санкцията се определя като се отчитат причините и обстоятелствата при извършване на нарушението, видът и тежестта му, както и възрастовите и личностните особености на ученика (чл. 201).

Чл.118. Санкциите са срочни, до края на учебната година. Когато санкциите „преместване в друга паралелка в същото училище“, „предупреждение за преместване в друго училище“, „преместване в друго училище“ и „преместване от дневна форма в самостоятелна форма на обучение“ са наложени до 30 учебни дни преди края на втория учебен срок, те влизат в сила от началото на следващата учебна година (чл.202).

- Чл.119. Санкциите „забележка“ и „преместване в друга паралелка в същото училище“ се налагат със заповед на директора по мотивирано писмено предложение на класния ръководител, а всички останали санкции – със заповед на директора по предложение на ПС (чл. 203). Мярката „отстраняване от училище“ за външен вид или състояние, което не позволява на ученика да участва в учебния процес, се налага със заповед на директора (чл. 203 ал. 2)
- Чл.110. За откриване на процедура по налагане на санкциите по т. 1 (чл. 199 ал. 1 от ЗПУО) директорът задължително уведомява родителя, а по т. 3, 4 и 5 на чл. 199, ал(1) и съответните териториални структури за закрила на детето. (чл. 204 ал. 1)
- Чл.111. В процедурата по налагане на санкция малолетният ученик се представлява от родителя си или от оправомощено от родителя лице, а непълнолетният ученик извършва всички действия лично, но със съгласието на родителите си. (чл. 204 ал. 2)
- Чл.112. Ученикът има право преди налагането на съответна санкция да бъде изслушан и/или писмено да обясни фактите и обстоятелствата, свързани с конкретното нарушение. Изслушването задължително се извършва в присъствието на психолог или педагогически съветник (ал. 3).
- Чл.113. Родителят на ученика има право да присъства на изслушването и да изрази мнение, както и да участва в процедурата по налагане на санкцията при условия и по ред, определени с ДОС за приобщаващото образование. (ал. 4)
- Чл.114. Конкретните условия и ред за налагане на санкциите по чл. 199 от ЗПУО се определят с ДОС за приобщаващо образование (ал. 5)
- Чл.115. Заповедта за налагане на санкцията се издава в 14-дневен срок от писменото предложение. В нея се посочват видът на санкцията, срокът и мотивите за налагането ѝ. В 3-дневен срок от издаването ѝ се уведомяват ученика и родителя, а при „преместване в друго училище“ и началника на РУО. Може заповедта да се оспорва по административен ред пред органите по чл. 259 ал. 2 т. 1, 2, 3 и 5 от ЗПУО. Може да се обжалва при условията и по реда на Административно процесуалния кодекс. (чл. 205)
- Чл.16. Наложеният санкции се отразяват в ученическата книжка, в личния картон и в бележника за кореспонденция на ученика. (чл. 206 ал. 1)

Чл.117. Ученик, на когото е наложена санкция „предупреждение за преместване в др. училище“, „преместване в др. училище“ или „преместване от дневна форма. в самостоятелна форма на обучение“, за срока на санкцията се лишава от правото да получава стипендия за отличен успех. (чл. 206 ал. 3)

Чл.118. Санкциите се заличават с изтичане на срока, за който са наложени, или предсрочно по реда, по който са наложени. По желание на ученика след заличаване на санкциите може да продължи обучението си в паралелката или училището, в които е преместен. Заличаването се отбелязва в ученическата книжка и в личния картон на ученика (чл. 207)

Глава шеста

Родители

Чл.119. Сътрудничеството и взаимодействието между родителите и училището се осъществява чрез индивидуални консултации, родителски срещи, обучения, както и всеки път, когато конкретна ситуация или поведение на ученика го прави необходимо. Средство за постоянна връзка е бележникът. Може да бъде електронната поща, както и ел. дневник на паралелката (чл. 208)

Чл.120. Родителите имат следните права: (чл. 209)

- периодично и своевременно да получават информация за успеха и развитието на децата им, за спазването на правилата в училище и за приобщаването им към общността.
- да се срещат с ръководството на училището, с класния ръководител, с учителя и други педагогически специалисти в определеното приемно време или в друго време удобно за двете страни;
- да се запознаят с училищния учебен план, по който учи детето им.
- да присъстват и при желание от тяхна страна да бъдат изслушвани, когато се решават въпроси, засягащи права и интереси на ученика;
- най-малко веднъж годишно да получават информация, подкрепа и консултиране в у-ще по въпроси, свързани с образованието, кариерното ориентиране и с личностното развитие на децата им.
- да избират и да бъдат избирани в обществения съвет на училището;
- да изразяват мнение и да правят предложения за развитието на училището и центъра за подкрепа на личностното развитие.

Чл.121. Родителите имат следните задължения: (чл. 210)

- да осигуряват редовното присъствие на ученика в задължителното образование, като уведомяват своевременно училището в случаите на отсъствие на ученика;
- да запишат при условията на чл.12 от ЗПУО детето в първи клас или ученика в училище в случаите на преместване в друго населено място или училище;
- редовно да се осведомяват за своите деца относно приобщаването им в училище, успеха и развитието им и спазването на училищните правила;
- да спазват правилника за дейността на училището и центъра за подкрепа за личностно развитие и да съдействат за спазването му от страна на ученика;
- да участват в процеса на изграждане на навици за самоподготовка като част от изграждането на умения за учене през целия живот;
- да участват в родителските срещи;
- да се явяват в училище след покана от учител, директор или друг педагогически специалист в подходящо за двете страни време.
- родители, чиито деца се обучават в самост. форма на обучение по чл. 112, ал. 1 т. 2 от ЗПУО, както и в самостоятелна организация, са длъжни да спазват чл. 210 ал. 2 от ЗПУО.
- да възстановяват своевременно нанесените щети от ученика;
- не се допуска родител еднолично да изяснява конфликти, възникнали между неговото дете и друг ученик на 36 СУ;

Глава седма

Учители, директори и други педагогически специалисти

I. Раздел

Общи положения

Чл.122. Учителите, директорите, както и зам. директорите, които изпълняват норма преподавателска работа, са педагогически специалисти.

- Педагогически специалисти са и ръководителите на направление „Информационни и комуникационни технологии“, възпитателите, психолозите, педагогическите съветници, логопедите.
- Педагогически специалисти са лица, които изпълняват функции, свързани с обучението, възпитанието и със социализацията, както и с подкрепата за личностно развитие на

учениците. Лица, изпълняващи функции по управлението на тези институции, са педагогически специалисти (чл. 211).

Чл.123. Длъжностите на педагогическите специалисти се заемат от български граждани, придобили висше образование в съответното на длъжността професионално направление съгласно Класификатора на областите на висше образование и квалификация, необходима за изпълнението на съответната длъжност (чл. 213, ал. 1).

Чл.124. За заемане на длъжността „директор“ на училище е необходим не по-малко от пет години учителски стаж (ал. 2).

Чл.125. Учителска или възпитателска длъжност се заема от лица с висше образование по специалност от професионално направление съгласно Класификатора на областите на висше образование и квалификация „учител“ (ал. 5). Учителска длъжност по учебен предмет Чужд език, с изключение на английски, испански, италиански, немски, руски и френски, може да се заема и от лица с висше образование без квалификация „учител“ (ал. 10)

Чл.126. Не може да заема длъжност на педагогически специалист лице, което:

- е осъждано за умишлено престъпление от общ характер, независимо от реабилитацията;
- е лишено от право да упражнява професията;
- страда от заболявания и отклонения, които застрашават живота и здравето на учениците, определени с наредба, издадена от МЗ съгласувано с МОН. При възникване на обстоятелства с такива лица, трудовото правоотношение се прекратява при условията и реда на КТ (чл. 215).

Чл.127. Трудовите договори с педагогически специалисти се сключват и прекратяват от директора на училището. Началникът на РУО сключва и прекратява трудовите договори с директорите на общинските училища (чл. 217)

Чл.128. Длъжността „директор“ се заема въз основа на конкурс, проведен при условията и реда на КТ от органите по ал. 1, 2 или 3 от чл. 217 на ЗПУО и с участието на представители на общественния съвет на училището (чл. 217, ал. 5). За общинско училище се включват представители на РУО, определени от началника на РУО.

Чл.129. Функциите, професионалните профили, длъжностите и необходимата квалификация, както и условията и редът за повишаване на квалификацията, за кариерното развитие и за атестирането на педагогическите специалисти, се определят с ДОС за статута и професионалното развитие на учителите, директорите и другите педагогически специалисти.

Този ДОС определя и условията и реда за организиране и провеждане на практическа подготовка на стажант-учителите (чл. 218)

II. Раздел

Права и задължения

Чл.130. Педагогическите специалисти имат следните права (чл. 219):

- да бъдат зачитани правата и достойнството им;
- да определят методите и средствата за провеждане на образователния процес, съобразно принципите и целите на ЗПУО;
- да участват във формирането на политиките за развитието на училището;
- да получават професионална подкрепа при изпълнение на служебните си задължения;
- да повишават квалификацията си;
- да бъдат поощрявани и награждавани.

Чл.131. Педагогическите специалисти имат следните задължения: (чл. 219):

- да осъществяват обучение и възпитание на учениците в съответствие с ДОС;
- да опазват живота и здравето на учениците по време на образователния процес и дейности, организирани от училището;
- да зачитат правата и достойнството на учениците и другите участници в училищното образование и да сътрудничат и партнират със заинтересованите страни;
- да поддържат и повишават квалификацията си съобразно потребностите на учениците и училището.

Чл.132. На педагогическите специалисти се дължи почит и уважение от учениците, родителите, административните органи и обществеността (чл. 219, ал. 3).

Чл.133. При изпълнението на служебните си задължения педагогическите специалисти, зам.-директорите без норма преподавателска работа и главен счетоводител на училището имат право на представително облекло за всяка календарна година по ред и условия на наредба на МОН и средства от бюджета на училището (чл. 219, ал. 4).

Чл.134. При прекратяване на трудовото правоотношение с педагогически специалисти, които през последните десет години от трудовия си стаж са заемали длъжност на педагогически специалист в училищното образование, се изплаща обезщетение по чл. 222, ал.3 от КТ в размер на десет брутни работни заплати (чл. 219, ал. 6).

Чл.135. Педагогическите специалисти не може да извършват срещу заплащане обучение на ученици, с които работят в училището. (чл. 220, ал. 1)

Чл.136. Педагогическият специалист няма право да участва при изготвяне и оценяване на изпитни материали и да извършва проверка и оценка на изпитни работи, ако е подготвял ученици за съответния изпит срещу заплащане; (ал. 2)

Чл.137. В едномесечен срок от началото на всяка учебна година педагогическият специалист подава пред работодателя си писмена декларация дали е извършвал обучение срещу заплащане за предходната година с ученици от училището. Преди включване в дейности за изпити, педагогическият специалист подава декларация, че не е подготвял ученици за съответния изпит срещу заплащане. При установяване на нарушения педагогическите специалисти носят дисциплинарна отговорност по реда на КТ. (чл. 220, ал 3,4,5)

III. Раздел

Повишаване квалификацията на учителите, директорите и другите педагогически специалисти

Чл.138. Планирането, координирането, управлението и контролът на дейностите за повишаване квалификацията на педагогическите специалисти се осъществяват на национално, регионално, общинско и училищно ниво. Педагогическите специалисти са длъжни ежегодно да повишават квалификацията си с цел повишаване резултатите от подготовката на учениците. Директорите са длъжни да осигурят необходимите условия за повишаване квалификацията на педагогическите специалисти (чл.222)

Чл.139. Системата от квалификационни кредити се определя с ДОС за статута и професионалното развитие на учителите, директорите и други педагогически специалисти. (чл. 222, ал.2)

Чл.140. По-високото равнище на квалификация е основа за придобиване на по-висока професионално-квалификационна степен. Професионално квалификационните степени и условията и редът за придобиването им се определят с ДОС за статута и професионалното развитие на педагогическите специалисти. Постигнатите компетентности се отразяват в професионално портфолио на педагогическия специалист. То подпомага атестирането и самооценяването на педагогическия специалист.(чл. 225 и 226)

IV. Раздел

Кариерно развитие на педагогическите специалисти

Чл.141. Учителските и възпитателските длъжности са:

- учител, възпитател;
- старши учител, старши възпитател;
- главен учител, главен възпитател;

Чл.142. Кариерното развитие на педагогическите специалисти, с изключение на учителите и възпитателите, се осъществява чрез последователно придобиване на втора и първа степен. Присъждането им се извършва от работодателя. Степените не се запазват при прекратяване на трудовото правоотношение. Основа за кариерно развитие на педагогическите специалисти са учителският стаж, придобитите квалификационни кредити, придобитата професионално квалификационна степен, както и резултатите от атестирането им. (чл. 227)

Чл.143. Условието и редът за заемане на учителските длъжности, за придобиване на степените, както и за по-бързото кариерно развитие на педагогическите специалисти се определят с ДОС за статута и развитието на учителите, директорите и други педагогически специалисти. (чл.227 ал. 7)

Чл.144. Атестирането на учителите, директорите и други педагогически специалисти се извършва на всеки 4 години от атестационна комисия, определена от работодателя, съгласувано с ПС, като в нейния състав задължително се включват:

- представители на работодателя, на ПС, на РУО, както и родител от обществения съвет – при атестиране на директора;
- представители на работодателя, на РУО и ПС – при атестиране на учителите и други педагогически специалисти.

Може да се включат и други членове, определени в ДОС за статута и професионалното развитие на учителите, директорите и другите педагогически специалисти. Редът, начинът и всичко във връзка с атестирането се определя с ДОС и се спазват чл. 228, ал. 4, 5, 6, 7, 8, 9 от ЗПУО.

Глава осма

Информация и документи

Чл.145. Документите в системата на училищното образование се създават, обработват и съхраняват при спазване на ДОС за информацията и документите; ДОС урежда:

- видовете документи в системата на училищното образование;
- изискванията към формата и съдържанието;
- условията и реда за водене на информационните регистри;
- документите, които се създават, обработват и съхраняват в електронен вид; (чл. 248)

Чл.146. Документите в системата на училищното образование се попълват на български книжовен език. МОН организира воденето на национална електронна информационна система за училищно образование при условия и ред определени с ДОС: за информацията и документите. (чл.249 и 250)

Глава девета

Органи за управление

Чл.147. Държавната политика в областта на училищното образование се осъществява от МС. Министърът на образованието упражнява контрол върху дейността на всички институции в системата на училищното образование (чл. 251)

Чл.148. РУО осъществява контрол и методическа подкрепа на училищата като териториални администрации към министъра на образованието и науката. (чл. 252)

Чл.149. Орган за управление и контрол на училищното образование в училище е директорът, който управлява и представлява училището. Той организира и контролира цялостната дейност на училището в съответствие с правомощията, определени с ДОС за статута и професионалното развитие на учителите, директорите и други педагогически специалисти (чл.258, ал.1)

Чл.150. В изпълнение на своите правомощия директорът издава заповеди. Административните актове на директорите могат да се оспорват по административен ред пред началника на РУО. (чл. 259)

Чл.151. При отсъствие на директора за срок, по-малък от 60 календарни дни, той се замества от определен със заповед за всеки конкретен случай заместник-директор, издадена от директора , а при невъзможност от съответния орган по чл.217, ал. 1-4 от ЗПУО. При по-дълъг срок на отсъствие на директора съответния орган сключва трудов договор с друго лице за временно изпълняващ длъжността „директор“ (чл. 261)

Чл.152. Специализиран орган за разглеждане и решаване на основни педагогически въпроси в училище ПС, който включва в състава си всички педагогически специалисти и заместник-директорите без норма на преподавателска работа. Директорът е председател на ПС. В заседанията на ПС с право на съвещателен глас може да участват представители на общественения съвет, настоятелството, медицинското лице, ученици, както и други лица. (чл. 262)

ПС в училището приема: (чл. 263)

- стратегия за развитие на училището за следващите четири години с приложени план за действие и финансиране;
- правилник за дейността на училището;
- училищен учебен план;
- формите на обучение;
- годишния план за дейността на училището;
- учебни планове за индивидуална форма на обучение;
- мерки за повишаване качеството на образование;
- програма за превенция на ранното напускане на училище;
- програма за предоставяне на равни възможност и за приобщаване на ученици от уязвими групи;
- ПС:
- предлага на директора разкриване на занимания по интереси;
- прави предложения на директора за награждаване и санкции на ученици;
- определя училищни символи и ритуали;
- определя ученически униформи;
- участва със свои представители в създаването и приемането на етичен кодекс на училищната общност;
- запознава се с бюджета на училището и отчетите за неговото изпълнение;
- периодично, най-малко три пъти през една учебна година, проследява и обсъжда нивото на усвояване на компетентности от учениците и предлага мерки с цел подобряване на резултатите;
- упражнява други правомощия, определени с нормативен акт;

Глава десета

Обществени съвети (ОС)

Чл.153. Общественият съвет е орган за подпомагане на развитието на училището и за граждански контрол на управлението му. (чл. 265) Състои се от нечетен брой членове и включва един представител на финансиращия орган, най-малко трима представители на родителите на ученици от училището. Представителите на родителите се излъчват от събрание на родителите, свикано от директора на училището, където се определя броя на представителите и се избират резервни членове. Председателят на ОС се избира от членовете му, които се определят за срок не по-дълъг от три години. (чл. 266)

Чл.154. ОС се свиква на заседание най-малко четири пъти годишно, като задължително провежда заседание в началото на учебната година. С право на съвещателен глас в работата на ОС на училището участват поне трима представители на ученическото самоуправление. С право на съвещателен глас в работата на ОС на училището участва и представител на УН. В заседанията на ОС могат да бъдат канени служители на училището, на РУО, експерти, на работодателите, синдикатите, юридически лица с нестопанска цел и други заинтересовани лица. (чл. 267)

Чл.155. Директорът на училището има право да присъства на заседанията на ОС и да изразява становище по разглежданите въпроси. Длъжен е при поискване от ОС да предостави всички сведения и документи, необходими за дейността му. При необходимост директорът може да отправи искане до председателя на ОС за свикването му. (чл. 268)

Чл.156. ОС в училището: (чл. 269)

- одобрява стратегията на училището и приема ежегодния отчет на директора за изпълнението ѝ;
- участва в работата на ПС при обсъждане на програмите по чл. 263, ал. 1, т. 8 и 9 от ЗПУО и при обсъждане избор на униформи;
- предлага политики и мерки за подобряване качеството на образователния процес въз основа на резултатите от самооценката на училището, външното оценяване на училището, инспектирането на училището;
- дава становище за разпределението на бюджета по дейности и размера на капиталовите разходи, както и за отчета за изпълнението му.

- съгласува предложението на директора за разпределение на средствата от установеното към края на предходната година превишение на постъпленията над плащанията по бюджета на училището.
- съгласува училищния учебен план;
- участва с представители в комисиите за атестиране на директорите при условията и реда на ДОС за статута и професионалното развитие на учителите, директорите и други педагогически специалисти;
- съгласува избора на учителите в училището по чл. 164 ал. 2 на учебниците и учебните комплекти;
- сигнализира компетентните органи при нарушение на нормативните актове;
- дава становище по училищния план-прием по чл.143, ал. 1 от ЗПУО;
- участва в създаването и приемането на етичен кодекс на училищната общност.

Чл.157. Условията и редът за създаването, устройството и дейността на ОС се уреждат с правилник, издаден от министъра на образованието и науката (чл. 270).

Глава единадесета

Управление на качеството

Чл.158. Анализирането, планирането, изпълнението на дейностите и внасянето на подобрения в работата на училището се извършват при условия и по ред, определени в ДОС за управлението на качеството в институциите. Оценяването се извършва чрез самооценяване и инспектиране. Самооценяването се извършва при условия и по ред, определени с ДОС за управление на качеството, а инспектирането – ДОС за инспектирането на училищата (чл. 271).

Чл.159. На всеки пет години се извършва поне по една инспекция на всяко училище (чл. 273 ал. 3). Всяка инспекция се извършва от вътрешни и външни инспектори като се спазва чл. 275 ал.2 и 3 от ЗПУО.

Чл.160. Директорът и всички служители в училището са длъжни да оказват съдействие на инспекторите при осъществяване на правомощията им и да осигуряват подходящи помещения и технически средства за извършване на инспекциите (чл. 278, ал. 2)

Глава дванадесета

Финансиране и имущество

(влиза в сила от 01.01.2017 година)

I. Раздел

Финансиране

Чл.161. Дейностите в системата на училищното образование се финансират със средства от държавния бюджет, бюджетите на общините, европейски фондове и програми и други източници.

Чл.162. Средствата от държавния бюджет са за:

- издръжка на дейностите по възпитание и обучение на учениците;
- подпомагане на равния достъп и подкрепа за личностно развитие;
- развитие на училищата за подкрепа за личностно развитие;
- изпълнение на национални програми за развитие на образованието (чл. 280).

Чл.163. Общинските училища (каквото е 36 СУ) прилагат система на делегиран бюджет, която дава право на директора на училището:

- на второстепенен разпоредител с бюджет, а в общините с районно деление – на второстепенен или третостепенен разпоредител с бюджет по решение на общинския съвет;
- да извършва компенсирани промени по плана на приходите и разходите, в това число между дейности, като уведомява за това първостепенния разпоредител с бюджет;
- да се разпорежда със средствата на училището;
- да определя числеността на персонала, индивидуалните възнаграждения, преподавателската натовареност, броя на групите и паралелките, както и броя на учениците в тях съобразно утвърденият бюджет на училището и нормите, определени в подзаконовите нормативни актове, като осигурява прилагането на учебния план. (чл. 289)

Чл.164. Училището публикува на интернет страницата си утвърдения си бюджет и отчета за изпълнението му. (чл. 290 ал. 3)

Чл.165. Директорът представя на обществения съвет и пред общото събрание на училището тримесечни отчети в срок до края на месеца, следващ съответното тримесечие. (чл. 291)

Чл.166. Издръжката на учениците се осигурява със средства от държавния бюджет и общинския бюджет. Родителите заплащат такси за дейности, които не се финансират от държавния бюджет. Размерът и редът на таксите се определят със Закона за местните данъци и такси. (чл. 298)

Чл.167. В системата на училищното образование се събират такси в размер, определен с тарифа на МС, описани в чл. 300 ал. 1 на ЗПУО.

Ц. Раздел

Имущество

Чл.168. Общинските недвижими имоти, предоставени за управление на общинските училища (каквото е 36 СУ) са публична общинска собственост.

Чл.169. Стопанисването, управлението и разпореждането с училищна собственост е на основание чл.302 (ал. 2 -5) от ЗПУО.

Глава тринадесета

Настоятелства

Чл.170. Настоятелствата са независими доброволни сдружения за подпомагане дейността на училището. Към училището може да има само едно настоятелство. Настоятелствата се създават като юридически лица с нестопанска цел и организират дейността си при условията и по реда на Закона за юридическите лица с нестопанска цел (чл. 306).

Чл.171. Настоятелството се учредява по инициатива на директора на училището. Органи на настоятелството са общото събрание и съветът на настоятелите. Членове на съвета на настоятелите се избират от общото събрание за срок до четири години. Съветът на настоятелите избира измежду си председател (чл. 307 и 308)

Чл.172. За постигане на целите си настоятелството:

- съдейства за осигуряване на допълнителни финансови и материални средства за училището
- подпомага изграждането и поддържането на МТБ на училището;
- съдейства при организиране на ученическото хранене;

- съдейства за реализирането на програми по проблемите на учениците за заниманията по интереси, организирания отдих, туризъм и спорт;
- организира и подпомага обучения на родителите по въпросите на възпитанието и развитието на техните деца;
- организира обществеността за подпомагане на училището;
- сигнализира компетентните органи при извършени нарушения в системата на училищното образование; (чл. 309)

Глава четирнадесета

Административно наказателни разпоредби

Чл.173. Родители, които не запишат децата си, подлежащи на задължително училищно образование, в училище, се наказват с глоба в размер от 50 до 150 лева (чл. 347 ал.1)

Чл.174. Родители, които не осигурят присъствието на децата си, подлежащи на задължително училищно образование, записани в дневна форма на обучение в училище, се наказват с глоба в размер от 50 до 150 лв. (ал. 2) При повторно извършване на нарушенията глобата е от 100 до 500 лв. (ал. 4)

ПС:...../.....

Утвърдил:.....

/директор Светла Нотева/